

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA-4100-02-09/2012/P/12/001

Katowice, dnia 11 kwietnia 2012 r.

**Pani
Ewa Niewiara
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sławkowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławkowie² w zakresie powiązań budżetu Gminy Sławków z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r. realizowanych przez MOPS.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność MOPS w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. W 2011 r. MOPS uzyskał dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w kwocie 46 493 zł, w tym w paragrafie 0980 klasyfikacji dochodów (wpływy z tytułu zwrotu wpłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego) kwotę 42 458 zł, a całość tych dochodów odprowadzono na rachunek bieżący Gminy Sławków³.
2. NIK ocenia pozytywnie prowadzenie przez MOPS ewidencji (księgowa, upomnień oraz tytułów wykonawczych) umożliwiających ustalenie danych identyfikujących dłużników alimentacyjnych, wymiaru przypisanych im należności, kwot i terminów zaległości oraz podjętych działań windykacyjnych. W szczególności analitykę ewidencji księgowej prowadzono zgodnie z planem kont, o którym mowa w § 14 ust 1 pkt 3 i opisem konta 221, określonym w pkt 30 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej „ustawą o NIK”.

² Zwany dalej „MOPS”.

³ Zwanej dalej „Gminą”.

budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

3. Ogólna kwota należności z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, wg stanu na 31 grudnia 2011 r., wynosiła 1 061 663 zł, z czego 647 011 zł (60,9%) stanowiły należności budżetu państwa a 414 652 zł (39,1%) należności jednostek samorządu terytorialnego.

W wyniku badań przeprowadzonych na próbie 30 spraw dłużników alimentacyjnych, posiadających największe zadłużenie, zalegających na dzień 31 grudnia 2011 r. ze spłatą w łącznej kwocie 573 800,63 zł (92,2% wszystkich należności powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami) ustalono, że MOPS w 2011 r. podjął działania zmierzające do wyegzekwowania od nich należności.

NIK ocenia pozytywnie wydanie w każdym badanym przypadku decyzji administracyjnej, w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego po zakończeniu okresu świadczeniowego, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁵,

Natomiast NIK ocenia negatywnie rzetelność postępowań windykacyjnych MOPS, w zakresie terminowości wystawiania dłużnikom alimentacyjnym tytułów wykonawczych, gdyż ustalono że w badanych sprawach 20 dłużnikom nie wystawiono bezzwłocznie tytułów wykonawczych po upływie 7 dni od dnia doręczenia dłużnikowi upomnienia, wymaganych art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶. Ustalono, że 44 tytuły wykonawcze⁷ na kwotę 212 113,52 zł należności do spłaty (37% należności objętych badaniem spraw dłużników) wystawiono w przedziale od 3 do 631 dni po upływie 7 dni od daty doręczenia upomnienia, w tym 38 tytułów, na kwotę 159 913,52 zł, w przedziale od 36 do 631 dni.

Jak wyjaśniła Kierownik MOPS, przyczyną opóźnień w wystawianiu tytułów wykonawczych było przejęcie przez MOPS w czerwcu 2010 r. całości spraw związanych z prowadzeniem postępowań windykacyjnych, co wiązało się z koniecznością dokonania weryfikacji otrzymanej dokumentacji w celu ustalenia pilności spraw do załatwienia. Ponadto system komputerowy, służący do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nie posiada funkcji przypominania o terminach wystawiania tytułów wykonawczych. Zdaniem NIK, wyjaśnienia te nie usprawiedliwiają niewystawiania niezwłocznego tytułów wykonawczych.

4. W wyniku prowadzonych przez MOPS postępowań rozłożono na raty (nie było przypadku dokonania umorzenia lub odroczenia płatności) należności dwóch dłużników z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 6 433,82 zł. Decyzje te wydano na wnioski dłużników przy uwzględnieniu ich sytuacji dochodowej i rodzinnej, tj. zgodnie art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
5. Nierzetelnie wywiązywano się z obowiązku, wynikającego z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁸, gdyż w dwóch przypadkach nie dotrzymano terminów składania Wojewodzie Śląskiemu do 15 dnia miesiąca, następującego po upływie każdego kwartału, pisemnych sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Sprawozdania te w formie pisemnej za II kwartał 2011 r. przekazano w dniu 26 lipca 2011 r., tj. z opóźnieniem 11 dni oraz za IV kwartał 2011 r. w dniu 17 stycznia 2012 r. z jednodniowym opóźnieniem.

Zastępca Kierownika MOPS wyjaśniła, że przyczyną opisanych opóźnień był przyjęty w MOPS sposób nadawania przesyłek pocztowych.

⁴ Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2009 r., Nr 1, poz. 7 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

⁷ Wobec poszczególnych dłużników prowadzono postępowania windykacyjne dotyczące więcej niż jednej decyzji.

⁸ Dz. U. Nr 173, poz. 1075.

6. NIK ocenia pozytywnie realizację przez MOPS projektu systemowego dla miasta Sławkowa pn. „Uwierzyć w siebie”⁹, w ramach którego wydatkowano 180 759,10 zł, z czego 155 858,53 zł środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 24 900,57 zł środków krajowych (8 251,57 zł dotacji z budżetu państwa oraz 16 649,00 zł ze środków własnych Gminy). Analiza 20 wydatków w 2011 r. w kwocie 58 236,18 zł (36,7% wydatków kwalifikowalnych) wykazała, że poniesiono je w okresie kwalifikowalności na realizację zadań objętych projektem, przy czym poniesienie wydatku każdorazowo udokumentowano dowodami księgowymi, sprawdzonymi pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzonymi do wypłaty. Poniesione wydatki ujęto w księgach rachunkowych MOPS w ewidencji wyodrębnionej dla potrzeb realizacji projektu, a także we wnioskach o płatność.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- ***podjęcie działań organizacyjnych zapewniających wystawianie bez zbędnej zwłoki tytułów wykonawczych w celu wyegzekwowania należności od dłużników alimentacyjnych, a także terminowe przysyłanie Wojewodzie Śląskiemu pisemnych sprawozdań z realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁹ Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał Ludzki”, Priorytet VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1.